

75 JAAR

TEN

Uitgave van het
Koninklijk
Nederlands
Geleidehonden
Fonds

In dit nummer:

- **Gezamenlijke wandelingen; 'de nadelen wegen niet op tegen de voordelen'**
- **Relatiedag - dag van weerzien, plezier en ontroering**
- **Mike Hingson, interview met een bijzondere man**

NÚ NOG SMAKELIJKER

Eukanuba Vital Health System™ bevat ingrediënten waarvan de werking klinisch is bewezen voor zes belangrijke functies:

STERKE
AFWEER

HUID EN
VACHT

SOEPELE
SPIEREN

OPTIMALE
SPIJSVERTERING

STERKE
BOTTEN

GEBITS-
VERZORGING

EUKANUBA VERNIEUWD!

Voor meer informatie kijk op
www.eukanuba.nl of bel gratis
de Eukanuba consumentenlijn
op 00800 241 53 414

Inhoud

Voorwoord	3
Een bijzondere man - interview met Michael Hingson	4
Op de hoogte	7
75 jaar geleidehonden - fotoverslag van de relatiedag 11 september	8
Gezamenlijke wandelingen puppy-pleeggezinnen; 'Niet doen!'	10
Lintjes voor fokgast- en pleeggezinnen	12
Nieuws en wetenswaardigheden	13
Honden op school	16

COLOFON

TEN GELEIDE

is een uitgave van de Stichting Koninklijk Nederlands Geleidehonden Fonds (KNGF Geleidehonden) en wordt verspreid onder haar geleidehondgebruikers en relaties. Het blad verschijnt periodiek in zwartdruk en - op aanvraag - in Braille en in gesproken vorm (Daisy cd-rom).

REDACTIE

Irma Metzger, Pauline de Bruin,
Monique de Jonge

VORMGEVING

Bureau Rik van der Heiden, Amsterdam

DRUK

Drukkerij Aeroprint, Polderweg 22 - 28
1191 JR Ouderkerk a/d Amstel

COVERFOTO

De drie gastsprekers op de relatiedag 75 jaar KNGF Geleidehonden. V.l.n.r. Vincent Bijlo, Dave Heeley en Michael Hingson

KONINKLIJK NEDERLANDS GELEIDEHONDEN FONDS

(KNGF Geleidehonden)
Postbus 544, 1180 AM Amstelveen
Tel: 020 - 496 93 33 Fax: 020 - 496 57 76
Internet: www.geleidehond.nl
E-mail: kngf@geleidehond.nl
ING: 275400

Voorwoord

Maanden, ik mag bijna wel zeggen jaren, zijn we bezig geweest met de voorbereiding van ons jubileumjaar. Ineens is het dan voorbij en zit je - met een cappuccino onder handbereik - na te praten met de gastsprekers Dave Heeley en Mike Hingson. Natuurlijk hoopten we tijdens het bedenken en het uitvoeren van de plannen dat het leuk zou worden. Maar dat het zo'n succes zou zijn, had ik niet durven dromen. Toen ik zaterdag 11 september even na half twee het podium beklom om de gasten welkom te heten, heb ik een moment genomen om de zaal in te kijken. Van wat er toen door me heenging kreeg ik kippenvel. Ik was blij, omdat er zoveel mensen gehoord gegeven hadden aan onze uitnodiging en trots omdat daar, in de zaal, onze cliënten en fokgast- en pleeggezinnen en andere vrijwilligers zaten zonder wiens inzet en enthousiasme wij dit feest van 75 jaar geleidehonden in Nederland nooit hadden kunnen vieren. De trappen achter in de zaal zagen letterlijk zwart van al mijn collega's in hun jubileumshirts. In alle eerlijkheid voelde ik ook een grote ontroering bij het zien van 300 geleidehonden, die allemaal even braaf bij hun baasje lagen en ook om de verbondenheid die er vanuit de zaal op me afkwam. In een van de vele bedank-mails en briefjes die wij de dagen na de relatiedag ontvingen, kwam herhaaldelijk de term 'één grote familie' voor. Ik kan het zelf niet beter omschrijven.

land zijn wij een van de oudste geleidehondenscholen ter wereld. Net als zij, hebben ook wij een lange weg afgelegd die wordt gekenmerkt door pieken en dalen. Ik denk wel eens dat de dalen nodig waren om te komen waar we nu zijn; een gezonde organisatie met een professioneel en enthousiast team en een geweldige achterban van vrijwilligers. Zonder overdrijven durf ik te zeggen dat we goed bezig zijn, met tevreden cliënten en - eindelijk na 75 jaar - de ideale wachttijd voor een eerste geleidehond van rond de zes maanden hebben gerealiseerd. Niet iedereen verkeert in deze gelukkige omstandigheid. In België is de wachttijd voor een geleidehond vele jaren. Door de jaren heen hebben wij herhaaldelijk verzoeken gekregen van onze visueel beperkte zuiderburen om ook hen aan een geleidehond te helpen. Onze eigen lange wachttijd hield ons steeds tegen. Nu wij dit knelpunt in eigen land onder controle hebben, willen wij hen - zij het zeer voorzichtig en met continue controle op onze eigen wachttijd - de helpende hand bieden. Ik ben er heel gelukkig mee dat wij nu op het dringende verzoek van onze blinde en slechtziende burens kunnen ingaan en hen kunnen laten delen in onze voorspoed.

Met vriendelijke groet

Ellen Greve

Ellen Greve
Directeur

75 Jaar is een lange tijd. Samen met onze collega's uit Amerika en Enge-

Een bijzondere man

Michael Hingson (60) overleefde de aanslag van nine-eleven dankzij zijn geleidehond Roselle

SCHIPHOL, ZONDAG 12 SEPTEMBER, 8.30 UUR

De dagen zijn voorbij gevlogen. Ik kijk ze na als ze door de douane lopen. Mike, zijn geleidehond Africa en de man die, vóór ons in de rij bij de incheckbalie, spontaan aanbood dat hij Mike wel naar de goede gate wilde begeleiden. Vijf dagen met een bijzondere man. Michael Hingson. De man die samen met zijn geleidehond Roselle een helse tocht aflegde uit toren I van het World Trade Center, 78 verdiepingen, 156 trappen, 1463 treden. 'En dat was niet eens zo'n *big deal*, iedereen kan een trap aflopen, aan het einde linksaf gaan en dan de volgende pakken'. De *big deal* moest nog komen, toen hij moest rennen voor zijn leven omdat inmiddels ook toren II in lichterlaaie en op instorten stond. Een toren van ruim 400 meter hoog, waar hij zo'n 100 meter vanaf stond. Rennen in een chaos van neerstortend puin, een hels lawaai - wat hij omschrijft als een kruising tussen een waterval en een razende trein - loeiende sirenes en duizenden mensen die in blinde paniek op de vlucht slaan, weg van het gevaar. Hoewel Mike de afgelopen dagen herhaaldelijk beweerde dat blind zijn geen handicap is, realiseert hij zich terdege dat er zich die dag een wonder voltrok. Een wonder dat hij dankt aan 'zijn beschermengel', zijn geleidehond Roselle.

GO GIRL, GO!

Het is een nuchtere man, die Mike. Een man ook, die niet in de veronderstelling verkeert dat je als blinde zonder geleidehond niet zou kunnen leven. Niettemin is hij ervan overtuigd dat zijn verhaal zonder Roselle heel anders zou zijn afgelopen. Sterker, dát het waarschijnlijk zou zijn afgelopen. 'Want zie je me al gaan met een taststok?' vraagt hij me gepassioneerd. 'Tussen duizenden mensen die allemaal proberen het vege lijf te redden?' De saamhorigheid en de samenwerking die er in de toren nog was, was op slag weg zodra iedereen buiten kwam. 'Ieder voor zich, God voor ons allen en Roselle voor mij.' Dus op het commando 'Go girl, go', zetten ze het samen op een

lopen. Roselle, normaliter als de dood voor onweer, liet zich in dit geweld de kop niet gek maken. Vanaf het moment dat toren I geraakt werd, tot het moment dat ze - ruim 12 uur later- weer veilig thuis haar vrouwtje kon begroeten, heeft ze geen moment verzaakt. Roselle is een geleidehond, dus Roselle geleidt. 'Het was een puur staaltje teamwork', zegt Mike. Zij bleef rustig haar werk doen, waardoor ik rustig bleef en zij geen reden zag om in paniek te raken. En daarom wist ik, 'samen komen we hieruit.'

12 SEPTEMBER

En toen. De dag erna. Trauma's heeft Roselle er niet aan overgehouden. Ze is niet slechter gaan werken, ze werd niet angstig, ze ging gewoon over tot de orde van de dag. Voor Mike was dat anders. Nachmerries heeft hij er niet van gehad, maar een beetje begeleiding van slachtofferhulp had hij toch wel verwacht. Maar nee, dat zat er niet in. 'Wij werden niet als de overlevenden gezien. Dat waren de mensen die iemand verloren hadden.' Nog een half jaar werkte Mike voor het automatiseringsbedrijf waar hij salesmanager

was, voordat hij de handdoek in de ring gooide. 'Het hele New York team werd door de baas uitgenodigd voor een lunch. Ik dacht, we gaan praten over onze ervaringen en hoe nu verder.' Mis! Het motto van de bijeenkomst was - tot verbijstering van Mike en zijn medewerkers - dat ze nu maar weer eens aan het werk moesten. 'Terwijl we op sommige dagen vijf of zes begrafenissen bijwoonden.' Na nog zo wat van die 'akkefietjes', het feit dat hij dagelijks werd gevraagd over zijn ervaring te komen vertellen én een aanbod van de geleidehondenschool Guide Dogs in San Rafael om woordvoerder te worden, kon een carrièreswitch niet uitblijven.

SO WHAT?

Nu spreekt hij fulltime - in binnen- en buitenland - over zijn belevenissen tijdens *nine-eleven*, over zijn leven, over hoe hij het zover geschopt heeft, over zijn geleidehonden en, vooral, over zijn visie op blind zijn, zijn

'Het was een puur staaltje teamwork. En daarom wist ik, 'samen komen we hieruit.'

HOE HET VERDER GING MET ROSELLE

Mike Hingson: 'Roselle en ik hebben na 11 september nog zeven jaar samengewerkt. Er wordt me dikwijls gevraagd of wij daarna een sterkere band kregen, maar dat was onmogelijk. De band die we hadden was al zo sterk. Zij was toen en is nog altijd mijn *soulmate*. Ze heeft in 2001 een aantal awards gekregen, onder andere uit Engeland voor dieren die een heldenrol vervullen in oorlogstijd. Roselle was de eerste hond die er een kreeg na de Tweede Wereldoorlog. In 2008 werd ze ziek. Ze kreeg een auto-immuunziekte die ze - daar ben ik van overtuigd - opgedaan heeft doordat ze giftige stoffen heeft binnengekregen op 11 september. Dat ze met pensioen ging, vond ik erg moeilijk. Binnen twee weken hadden ze een nieuwe hond voor me bij *Guide Dogs*, maar ik was er niet klaar voor. Waar ik nooit eerder last van had, en Roselle was mijn vijfde hond, gebeurde nu wel. Ik had tijd nodig om eraan te wennen dat we niet meer samen zouden werken. Door alles wat we hebben meegemaakt heeft ze zo'n grote plaats in mijn hart. Dankzij medicijnen gaat het weer heel goed met Roselle. Ze is nog altijd bij me en ze geniet volop van haar oude dag.'

5

4

Een bijzondere man

stokpaardje. 'Want', vindt hij 'blind zijn is geen handicap, het is een kenmerk'. Wat volgens hem wel een handicap is, en een hele grote ook, is hoe anderen tegen blindheid - en andere beperkingen - aankijken. 'Mijn vrouw zit in een rolstoel en ik ben blind. Als wij in een restaurant wachten om naar een tafeltje gebracht te worden, dan voel je de aarzeling. Geen idee tot wie ze het woord moeten richten. Hij lacht, maar ondertussen is het een grote frustratie. 'Weet je', vraagt hij me, 'wat het percentage werkeloosheid is in the States?' Nog voor ik iets kan zeggen komt het antwoord, 9,9%. 'En weet je wat de werkeloosheid is onder blinden en slechtzienden?' Weer verwacht hij geen antwoord.

'74%! Je denkt toch niet dat dat is omdat we niets kunnen?' Het zijn niet de enige cijfers die hij kent. Onderzoek wijst uit dat 76% van de Amerikaanse bevolking blind worden het allereerste vindt wat zou kunnen gebeuren. En dat getal doet Mike verdriet. Blind zijn is volgens hem niet *'the end of the world'*. 'Natuurlijk zijn er dingen die hij niet kan, zoals autorijden. 'Maar hey, so what?' Ik kan een glas wijn drinken als we uit eten gaan, mijn vrouw niet, want die moet terugrijden. Ik kan koken, ik ben handiger met computers dan de gemiddelde mens en ik kan overal naar toe met Africa (zijn huidige geleidehond, red.) En dan nog es wat, kun jij een boodschappenkrat van 30 kilo tillen, of lezen in het donker? Ik wel! En ben jij daarom afhankelijker dan ik?'

Tja, zo had ik het nog niet bekeken. Het levensmotto van Mike is dezelfde als dat van Mahatma Gandhi. 'Afhankelijkheid van elkaar zou net zo goed het ideaal van de mensheid moeten zijn als onafhankelijkheid.'

'Denk er eens over na', daagt hij uit. 'Niemand heeft toch ooit iets van betekenis bereikt, zonder de hulp van anderen'. En hij herhaalt - als een mantra bijna - dat niet het blind zijn, maar de manier waarop men er tegenaan kijkt de ware handicap is. 'Iedereen heeft toch wel eens hulp nodig? Wat is daar mis mee?'

SCHIPHOL, WOENSDAG 8 SEPTEMBER, 11.55 UUR

In gedachten zie ik hem weer aankomen. Als allertlaatste reiziger uit San Francisco - een uur na de landing, ondanks dat hij geen bagage heeft waarop hij moet wachten. Een beetje geïrriteerd vertelt hij me dat het zolang duurde omdat hij op begeleiding moest wachten. En dat, terwijl hij toch had gezegd dat dat niet nodig was. Een paar aanwijzingen en hij zou zichzelf wel redden. Maar nee, ze wilden hem niet laten gaan. Hij moest en zou wachten.

'Wat denken ze nou? Ik kan wel in mijn eentje 78 verdiepingen naar beneden lopen en half Manhattan doorrennen met Roselle. Zou ik dan niet zelfstandig naar de uitgang van een luchthaven kunnen lopen?' Ach, hij weet dat het goed bedoeld is. Maar het is hardnekkig, de gedachte dat iemand die blind is niets kan.

Na 15 jaar bij KNGF Geleidehonden en talloze ontmoetingen met cliënten ben ik allerm minst in de veronderstelling dat blinden en slechtzienden niets kunnen. Maar toch, ik heb genoeg om over na te denken. Ik kijk ze na, een bijzondere man en zijn hond. Peinzend loop ik terug, via Schiphol Plaza, naar de parkeergarage P1. Waar was die ook alweer? Ik zie een grondstewardess. Even haar hulp vragen...

Op de hoogte

In de rubriek 'Op de hoogte' worden de overzichten van alle afleveringen van geleidehonden in het afgelopen kwartaal gepubliceerd.

AUTISMEGELEIDEHONDEN

Familie Gelders uit Roermond
Met **Lebbis** (labrador)
Pleeggezin: Fam. Van Hoogstraten te Gouda

Familie Otten uit Kampen
Met **Malik** (labrador x golden)
Pleeggezin: Fam. Vranken te Geleen

AFGELEVERDE COMBINATIES CLIËNT/GELEIDEHOND

De heer J.F.M. van het Hof uit Oosterhout
Met **Arko** (labrador)
Pleeggezin: Fam. De Jong te Mildam

Mevrouw D.A.J. Verhoeven uit Kampen
Met **Arak** (labrador)
Pleeggezin: Fam. Meijer te Veenendaal

Mevrouw S. Etber uit Rotterdam
Met **Bumar** (labrador)
Pleeggezin: Fam. Toet te Zoetermeer

De heer F.P.S. Zuidwijk uit Heerhugowaard
Met **Bommel** (labrador)
Pleeggezin: Fam. Den Boer te Koog aan de Zaan

De heer A. Groenberg uit Aalsmeer
Met **Dolby** (labrador)
Pleeggezin: Fam. Plug te Kolham, fam. Harmans te Dordrecht

Mevrouw S.L.R. Peters uit Amstelveen
Met **Guido** (labrador)
Pleeggezin: Fam. Lutterop te Rotterdam

Mevrouw A.F.L. Radix uit Nuth
Met **Ian** (labrador)
Pleeggezin: Fam. Van Lingen te Roden

Mevrouw H.J.M. van Houdt uit Valkenburg
Met **Ilona** (labrador x golden)
Pleeggezin: Fam. Klein Nulent te Rotterdam

Mevrouw S.T.M. Bessels uit Nieuwegein
Met **Vaya** (labrador)
Pleeggezin: Fam. Hilgeman te Bilthoven

Mevrouw M. Hoogerdijk uit Apeldoorn
Met **Babou** (labrador)
Pleeggezin: Fam. Schreuder te Winterswijk

De heer A.W.L. Heesbeen uit Den Bosch
Met **Ginger** (labrador)
Pleeggezin: Fam. Bon te Heiloo, fam. De Waard te Heerhugowaard

Mevrouw R.F.J. Kerschner uit Werkendam
Met **Elsie** (golden retriever)
Pleeggezin: Fam. Noteboom te Heemskerk

De heer D.A.A. van Amerongen uit Waddinxveen
Met **Chipo** (labrador)
Pleeggezin: Fam. Van der Hoeven te Landgraaf, fam. Pijpker te Aduard

Mevrouw M.A. Rozema uit Nunspeet
Met **Dusty** (labrador)
Pleeggezin: Fam. Van Luit te Krommenie, fam. De Rooij te Dordrecht

Mevrouw Kiesebrink uit Tilburg
Met **Amor** (labrador)
Pleeggezin: Fam. Roerhorst te Uithoorn

Mevrouw Y. Lens uit Rozenburg
Met **Dustin** (labrador)
Pleeggezin: Fam. Van Dam te 's-Gravenzande

Mevrouw A.P. Maaskant uit Zwijndrecht
Met **Gino** (labrador)
Pleeggezin: Fam. Pijpker te Amersfoort I.s.m. Geleidehondenopleiding Ans L'abee

De heer R. de Graaf uit Bunschoten
Met **Doeska** (labrador)
Pleeggezin: Fam. Roks te Soest, fam. Bouma te Halsteren

Mevrouw H.W.M. van Ingen uit Geleen
Met **Kayou** (labrador x golden)
Pleeggezin: Fam. Dortland te Den Haag

Mevrouw W.M.E. Zuydwijk uit Leiden
Met **Izou** (labrador x golden)
Pleeggezin: Fam. Muijskens te Uitgeest

De heer P. Hofland uit Maasdijk
Met **Dave** (labrador)
Pleeggezin: Fam. Van Houten te Leiden

De heer L.M. van der Graaf uit Almelo
Met **Zabou** (labrador)
Pleeggezin: Fam. Kunnen te Beverwijk

Mevrouw M. Hofland uit Gorichem
Met **Gilbert** (labrador)
Pleeggezin: Fam. Warmenhoven te Anna Palowna I.s.m. Geleidehondenopleiding Ans L'abee

1

Bij de ingang van het congrescentrum wapperen fier de KNGF Geleidehondenvlaggen.

2

In de rij voor een naambadge. Zo kunnen pleeggezinnen, cliënten en fokgastgezinnen elkaar gemakkelijk vinden.

3

Er waren verschillende standhouders in de grote zaal. De stand van pleeggezin

4

Geuverink mocht rekenen op veel belangstelling voor de prachtige labradorartikelen. Voedingsadvies van sponsor en diervoederleverancier Eukanuba.

5

Een interessant verhaal? Of een komt er een lekker brokje tevoorschijn?

6

Om 13.15 zit de zaal al bomvol.

7

Directeur Ellen Greve heet de aanwezigen van harte welkom en introduceert als gastvrouw van de dag de verschillende sprekers.

8

De honden gedragen zich alle 300 uitstekend. Slechts twee keer laten zij van zich horen. Als hoofdspreker Michael Hingson ze met een beleefd 'Excuse me.' verzoekt om stilte, geven ze hier onmiddellijk gehoor aan. Je kunt weer een speld horen vallen. Wat een keurige honden!

9

De doofblinde gasten brachten hun eigen - vierhanden - tolk mee.

10

De eerste spreker is de Engelsman Dave Heeley. Blind Dave - zoals hij zichzelf noemt - houdt een duizelingwekkend verhaal over een bijzondere prestatie. Om fondsen te werven voor de Engelse Geleidehondenschool liep hij 7 marathons in 7 dagen op 7 continenten.

11

Cabaretier en schrijver Vincent Bijlo rekende af met het imago een hondenhater te zijn. 'Ik kreeg laatst een e-mail met de aanhef "geachte hondenhater". Alleen omdat ik geen geleidehond heb, zou ik een hekel aan honden hebben? Dat is nonsens. Mijn vrouw is allergisch. Ik moest dus kiezen; een hond of een vrouw...'

12

Michael Hingson - de man die op 11 september - '9 jaar en zes minuten geleden' - samen met zijn geleidehond Roselle uit het WTC in New York wist te ontsnappen. Hij vertelt over zijn belevenissen die dag, maar ook over zijn leven en zijn nuchtere kijk op blind zijn. 'De gloeilamp is een uitvinding voor mensen die niet kunnen zien in het donker.'

75 Jaar KNGF Geleidehonden

RELATIEDAG: EEN DAG VAN WEERZIEN, PLEZIER EN ONTROERING

11 September, Congrescentrum Nieuwegein. Ruim 800 relaties en bijna 300 geleidehonden bezochten de relatiedag ter ere van het 75-jarig jubileum. Het weerzien tussen cliënten, fokgast- en pupppleeggezinnen, andere vrijwilligers en het personeel was een groot feest.

Foto's: Jaap Maars

De gastsprekers Dave Heeley, de marathonman die 7 marathons in 7 dagen op 7 continenten liep, cabaretier en schrijver Vincent Bijlo en WTC nine-eleven overlevende Michael Hingson zorgden gedrieën voor verbazing, verbijstering, hilariteit en een dichtgeknepen keel. Te oordelen naar de complimentenregen in mailbox kngf@geleidehond.nl was de dag een groot succes. Een kleine greep uit de reacties: 'Hartelijk dank voor de fijne zaterdag. Mijn dochter en ik hebben enorm genoten. Het boek is ook echt fantastisch en de spreker van het WTC zal nog lang in mijn geheugen blijven. Wat een verhaal.'

'Ik wil even mijn complimenten uiten. Wat zijn jullie een stel geweldige kanjers bij elkaar. Wat een dream team. Wat ik hier typ, komt regelrecht uit mijn hart.'
'Graag willen wij jullie complimenteren met een geweldig en uitstekend georganiseerd jubileumprogramma. Wij zijn ook geïnspireerd door gesprekken met blinden en met andere pupppleeggezinnen. Al met al een middag waarvan we volop genoten hebben en nog nagenieten, met het mooie boek op schoot.'
Voor alle lieve reacties en spontane complimenten heel hartelijk dank. Om nog even na te genieten, een foto-impressie van de relatiedag op 11 september.

13

Ademloos hangt het publiek aan Mike's lippen. Naast af en toe een schaterlach, zorg-

14

de hij met zijn indringende verhaal bij veel mensen ook voor 'de dichtgeknepen keel'. Bij de borrel was er gelegenheid om na- en bij te praten. De diverse standjes van onder andere Eukanuba, Specsavers en dierenpeciaalzaak Van Noord uit Amstelveen trokken veel belangstelling.

15

Bij het afscheid was er voor iedereen het boek 'De geleidehond - een vriendschap die ergens toe leidt'. Wel moesten de mensen die dat thuis nog niet hadden gedaan, eerst even het bonnetje invullen.

8

9

We mailen, chatten, bloggen en hyven erop los. En hoewel onze vorstin van mening is dat met deze manier van communiceren de samenleving onpersoonlijker wordt, is de werkelijkheid anders. Juist door internet vinden mensen elkaar. Ook puppypleeggezinnen houden zo contact en organiseren onderling wandelingen. Soms met wel zo'n 10 tot 20 honden tegelijk. Leuk toch, al die honden bij elkaar?

'Heel leuk', beaamt Danielle de Jonge - medewerker van Puppy- en Pleeggezinnenzorg. 'Maar, zegt ze, we zouden KNGF Geleidehonden niet zijn als er niet ook een 'maar' kwam.'

HOEZO EEN MAAR? HET IS TOCH LEUK MET EEN GROEP TE LOPEN?

'Natuurlijk is dat leuk. Er zitten ook zeker voordelen aan. Het is gezellig, pleeggezinnen kunnen ervaringen uitwisselen en het creëert een 'wij-gevoel' wat voor ons - als organisatie - positief is. Want we willen natuurlijk dat onze pleeggezinnen zich verbonden voelen met ons en met elkaar en heel veel plezier hebben met hun pleeghond.'

Danielle de Jonge van Puppy- en Pleeggezinnenzorg

MAAR, ER WAS EEN MAAR

'Ja, zelfs een heel grote 'maar', want er zijn wel wat risico's. Ik vind het behoorlijk eng als een grote groep honden aan de wandel gaat.'

ENG? WAT IS DAAR ENG AAN?

'Er zijn een aantal dingen eng. Het gaat om heel jonge honden, soms van zeven of acht maanden of zelfs nog jonger. Die zijn - en dat zijn ze minimaal tot een jaar - lichamelijk en mentaal volop in ontwikkeling. Op beide vlakken kan er dan van alles misgaan. Dat is ook

de reden dat ze in een pleeggezin zitten. Door ze met alle zorg en begeleiding te omringen, kunnen ze fysiek en psychisch gezond opgroeien en maak je de kans dat ze geleidehond worden het grootst.

Als je met een grote groep loopt - meer dan vier honden - dan ben je snel geneigd verder te lopen dan de bedoeling is. Niet eens zo zeer qua afstand, maar je blijft eens stilstaan om naar de honden te kijken, je loopt wat langzamer en voor je het weet ben je ruim over het bewegingsschema heen (5 minuten per

'De voordelen wegen niet op tegen de nadelen'

levensmaand - red.). Je zit zo aan drie kwartier of een uur. Daar komt bij, als de honden allemaal jong zijn, gaat het er veel wilder aan toe dan wanneer de leeftijden meer zijn gespreid. Ze juttten elkaar op, ze komen in een adrenalineflow, botsen hard tegen elkaar aan en voelen niet dat ze moe zijn. Daardoor bestaat het risico van spierblessures of erger: kans op het ontwikkelen van heup- of elleboogdysplasie als ze daar al een lichte aanleg voor hebben. In het ergste geval kan zelfs artrosevorming optreden. Dat is blijvende schade, maar ook een andere blessure kan blijvend worden, omdat het best moeilijk is om een jonge hond langdurig rustig te houden om de blessure goed te laten herstellen. Een hond die eenmaal een blessure heeft, blijft zich vaak overbelasten.'

JE HAD HET OOK OVER MENTALE SCHADE

'Ik bedoel daarmee niet zozeer schade voor de hond zelf, maar wel dat het zijn toekomst als geleidehond in de weg staat. Neem bijvoorbeeld het te water gaan. Als je alleen bent en je ziet in de verte water, dan roep je je hond terug en is er meestal niets aan de hand. Gaat hij toch het water in, dan handel je door hem er meteen weer uit te halen, hem af te leiden en verder te lopen. Als je met een grote groep bent en je hond gaat richting water, dan kun je hem wel terugroepen, maar er zijn er altijd wel een paar die doorstuiven. Dan hou je er echt helemaal niets meer aan. Dan liggen ze met z'n allen in het water en hebben ze lol voor tien. Zie ze er dan nog maar eens snel weer uit te krijgen. En denk je dat die hond de volgende keer, als hij in zijn eentje is, denkt, 'Ik kies nu voor mijn baas?'

Laten we eerlijk zijn. Iedere hond heeft wel iets waar je aan moet werken. In een groep nemen ze slechte gewoontes van elkaar over, als ze die nog niet hebben. Hebben ze ze wel, dan worden die door groepsgedrag versterkt.'

ZELF ORGANISEREN JULLIE DE NESTREÛNIES. DAT ZIJN TOCH OOK VAAK GROEPEN VAN 10 OF MEER HONDEN?

'Dat klopt en dat is een bewuste keuze. We doen dat om de pleeggezinnen en fokgastgezinnen te bedanken voor het werk dat ze voor ons doen. We houden de reünies als de honden een jaar oud zijn. De risicovolle leeftijd voor blessures en blijvende schade is dan voorbij en de meeste honden zijn dan wel zo gehoorzaam dat ze komen als je ze roept. Maar de rest van de nadelen blijft staan. Daarom zijn we altijd met een groot aantal mensen van Puppy- en Pleeggezinnen-

zorg om de nestreünie te begeleiden. We vinden het natuurlijk gezellig, maar we zijn wel echt aan het werk. Wij hebben onze handen vrij om op te letten of er geen honden achterblijven, of er niemand te water gaat en we grijpen in als er eentje mest staat te eten of richting wildroosters gaat. Iets anders waar ik het nog niet over gehad heb, is het risico van een onderling conflict. Of stel je komt een uitlaatservice tegen en de vlam slaat in de pan. Dan is het leed niet te overzien.' 'En daarom', Danielle moet er zelf om lachen, 'hebben we op z'n KNGF's ook voor de reünies een aantal regels, zoals geen stokken en geen speeltjes. Dat zijn bij uitstek dingen waar conflicten over ontstaan.'

JE LACHT, DUS JE BESEFT WEL DAT ER ALTIJD WEER DIE REGELTJES ZIJN

Het is even stil, dan peinzend: 'Ja, dat is waar. Niet omdat we zo van regeltjes houden, maar omdat we, in de afgelopen 25 jaar dat het fokprogramma nu bestaat, door schade en schande wijs zijn geworden en weten wat er allemaal mis kan gaan.'

HEB JE AL NADELIGE GEVOLGEN GEZIEN VAN DE GEZAMENLIJKE WANDELINGEN?

'We zien wel problemen, zoals het niet goed terugkomen of het te water gaan van honden en blessures

zien we ook, maar we kunnen niet met zekerheid zeggen wat de oorzaak is. We zijn niet overal bij. Wat we wel weten, is dat je veel risico loopt door met grote groepen honden te wandelen.'

VERBIEDEN DUS?

Een lange stilte. Dan: 'Ik weet zeker dat mensen zich van geen kwaad bewust zijn. Er is echt niet één pleeggezin dat willens en wetens de toekomst van de hond als geleidehond in gevaar wil brengen. Wij hebben al die regels omdat we altijd het doel in ons hoofd hebben. Voor pleeggezinnen geldt hetzelfde. Die werken niet voor niets zo hard. Zij willen ook niets liever dan dat hun hond geleidehond wordt. Het zou me dus verbazen als verbieden na dit verhaal nog nodig is. Dan, 'Maar als het niet anders kan, ja dan zeg ik toch dat we het verbieden. In het belang van de honden en van de mensen op de lijst die zo graag een geleidehond willen. We snappen echt wel dat het leuk is om met een groep iets te organiseren. Maar, geloof me, de voordelen wegen niet op tegen de nadelen. Dus niet doen! Dan houden we met z'n allen de kans zo groot mogelijk dat bij de pleeggezinnen uiteindelijk het staatsieportret van 'hun' hond in tuig aan de muur komt.'

Puppypleeggezinnen en honden tijdens nestreünie.

Het is 21 juni als Janneke met haar man mee moet naar de belastingadviseur. Toevallig, op de Amsteldijk- Noord in Amstelveen. Andere Janneke heeft zich opgedoofd voor de diploma-uitreiking van haar dochter, Betsy gaat toeren met de buurvrouw en Dymph is door haar dochters uitgenodigd om te lunchen. Hélène komt in haar 'kloffie' naar de geleidehondenschool. Ze is gevraagd om met haar moederhond een demonstratie te verzorgen voor een delegatie van buitenlandse geleidehondenscholen.

Het heeft Hare Majesteit behaagd...

12

hondenschool. Die wil nu wel eens zien waar Betsy al dat werk voor doet. 'Dat kan je niet maken, die hebben wel iets beters te doen. Ik ga echt niet mee', protesteert Betsy hevig. Maar ze gaat natuurlijk toch. Na een korte rondleiding - voor de vorm - treft ze aan de voor haar gereserveerde tafel haar kinderen en familie. En Janneke van den Hoek dan, die 'wat narrig' was omdat haar man zonodig een belastingkantoor in Amstelveen moest nemen - alsof er in Amersfoort geen goeie zijn.

'Wat is dit voor gekkigheid?' begroet zij wat verlegen haar familie en vrienden.

'Het is' - spreekt Jan van Zanen, burgemeester van Amstelveen - 'gemakkelijker om burgemeester te zijn, dan puppypleeggezin of fokgastgezin.' Als burgemeester van de gemeente waar de uitreiking plaatsvindt, ontvangt hij de burgemeesters van de woonplaatsen van de fokgastgezinnen van Betsy Richel, Janneke van den Hoek, Janneke Bulk, Hélène Kolkmeijer en Dymph Molenaar. Vijf toespraakjes,

vijf bossen bloemen, vijf keer applaus en vijf keer die zin; 'Het heeft Hare Majesteit de koningin behaagd'. Nederland is vijf leden in de Orde van Oranje Nassau rijker. Vijf leden die, zoals ze daar zitten, goed zijn voor het op de wereld zetten van zo'n 300 pups en het opvoeden van 24 jonge honden. Een koninklijke prestatie waar de vijf gedecoreerden zelf niet zoveel bijzonders in zien. Janneke van den Hoek zegt perplex te zijn van haar onderscheiding. 'Ik vind het zo normaal wat ik doe. Het is voor mij belangrijk dat ik - naast een betaalde baan - ook iets voor een ander doe. Wat is daar bijzonder aan?' Hélène Kolkmeijer zwijgt verbluft op de vraag of ze haar onderscheiding terecht vindt. 'Daar heb ik nooit over nagedacht', zegt ze dan. 'En ik heb het er zeker niet voor gedaan. Het is gewoon heel leuk om te doen, dat is toch al voldoende beloning? Sterker, dat is mijn beloning!'

Het is de teneur vandaag. Plezier in de klus en een grote voldoening om iets voor een ander te doen. Dat zijn wel zo'n beetje de belangrijkste drijfveren van deze vijf vrouwen. 'En', voegen ze er zonder uitzondering en oprecht bescheiden aan toe, 'We doen het niet alleen hè? Je doet het met het hele gezin. 'En met de dames van Puppy en Pleeggezinenzorg, die zijn geweldig en onmisbaar', weet Betsy Richel, waar de andere vier hoofden instemmend bij knikken.

Brittha

02-05-1995-26-05-2010

MOEDERHOND in hart en nieren. In 1997 kreeg ze 10 puppy's en in 2000 waren het zeven puppy's. Ze was de 'lovely bitch' van de keurmeesteres tijdens de labrador clubmatch in 1999. Ze werd 1ste in de open klasse van 150 teven. In de eindkeuring werd Brittha verkozen tot reserve kampioen. Heel veel hebben wij van haar geleerd bij het opvoeden

van de vele 'probleem' puppy's die ons huis binnenkwamen in die vele jaren.

15 JAAR

Tot het einde toe volop aanwezig. Wandelen, spelen en dominerende alpha hond. Ze had bij ons de bijnaam 'de tank'. Deze trouwe, strenge doch rechtvaardige hond zullen wij nooit meer vergeten, maar zeker heel erg missen. De hemel heeft zij zeker verdiend.

Familie Van Apeldoorn - Verwaal

Frans Heitz: 'Geweldig, al die aandacht voor mijn jubileum'

In het vorige nummer van Ten Geleide werd uitgebreid aandacht besteed aan het 35-jarig jubileum van instructeur Frans Heitz. Toen kwam hij niet aan het woord, maar nu wil hij toch wel graag kwijt dat alle aandacht hem goed heeft gedaan. Frans: 'Ik wil graag iedereen heel hartelijk bedanken voor de kaarten, bloemen, sms'jes en telefoontjes. Het was echt fantastisch hoeveel mensen aan mij dachten en iets hebben laten horen. Bedankt daarvoor!'

In de rubriek 'door u' publiceren wij brieven van lezers. De redactie verwelkomt ingezonden brieven, maar houdt zich het recht voor (te) lange brieven in te korten. Bij voorkeur zijn inzendingen niet langer dan ½ A4 (getypt) en liever niet door uw hond 'geschreven'.

Open dag

Deze reactie ontvingen wij van een deelnemer aan een van onze open middagen;

Beste Kees,

Gisteren heb ik het genoeg mogen ervaren om samen met jou en Stella te mogen lopen. Het was voor mij een openbaring. Bedankt voor dit korte, doch krachtige moment. Stella gaf mij direct het vertrouwen door haar houding dat ze voor mij ging kijken. Het is bijzonder te ervaren wat een immens gevoel van ontspanning, rust en vrijheid dat kan geven. Echt het gevoel van; hier ben ik weer. Ook mijn man heeft het als zeer positief ervaren. Hij vertelde me dat hij weer een glimp zag van de pitige, krachtige en snelle vrouw op wie hij verliefd werd.

Niet iedereen was vroeger zo blij met zijn geleidehond - foto 1935-1950 (Fotocollectie Fries Scheepvaart Museum Sneek)

13

Bedankt voor alle complimenten!

Maandag 13 september regende het bedankjes en complimenten voor de relatiedag op 11 september in het congrescentrum in Nieuwegein. Het waren er zoveel, dat het voor ons lastig is iedereen persoonlijk te bedanken voor alle leuke, spontane reacties. Daarom hierbij iedereen heel hartelijk bedankt! We zijn blij dat iedereen zo genoten heeft. Wij - bestuur, directie en medewerkers - hebben ook een fantastische dag gehad en we hebben zeer genoten van uw aanwezigheid.

23+ Een revalidatieproces in beeld

7 September verscheen het boek '+ 23, een revalidatieproces in beeld'. Dit autobiografische boek van de slechtziende Annemiek van Munster vertelt het verhaal van een jonge vrouw die naast haar visuele beperking kiest voor het leven, geluk, de liefde en zichzelf. De schrijfster wil hiermee inzicht geven in de complexiteit van slechtziendheid tegen de achtergrond van een persoonlijk ont-

wikkelingsproces. Het hart van het boek bevat een fotoreportage waarin Annemiek en enkele anderen een kijkje geven in hun wereld. Het geeft een goed beeld van wat Annemiek en anderen wel en niet kunnen zien. Het biedt inzicht in de onduidelijke handicap die slechtziendheid is. Het boek is voor € 12,50 te verkrijgen bij de boekwinkel of via www.zichtinzicht.nl

Nieuws & Wetenswaardigheden

D O O R U

Bij de redactie komen met regelmaat bijdragen van lezers binnen. Gedichten, verhalen, foto's en tekeningen. We proberen deze bijdragen zoveel als mogelijk te plaatsen. Soms ook komen er verzoeken om bepaalde onderwerpen te behandelen in een artikel of een idee voor een nieuwe rubriek. Cliënt Gregory Dunker bedacht de nieuwe rubriek 'Hoe is het nu met...?' waarin ieder kwartaal een andere baas aan het woord komt over zijn of haar geleidehond. Goed idee, gaan we doen! En wie het bedenkt, die mag beginnen. Daarom vroegen we Gregory als eerste in deze nieuwe serie:

Hoe is het nu met...?

Lennart

Ras: labrador retriever
Geboren: 15 augustus 2007
Fokgastgezin: Fam. Van den Hoek
Moederhond: Punk
Vaderhond: Yelle
Pleeggezin: Fam. Van der Draai

Baas Gregory Dunker: 'Het gaat hartstikke goed met Lennart. Ik heb hem sinds vorig jaar juli en het is mijn derde geleidehond. Lennart is erg goed in zijn werk. Als ik al een minpuntje zou moeten noemen, dan is het dat hij dol is op andere honden. Ik weet dat van hem, dus ik ben erop bedacht. Maar als ik hem zijn gang zou laten gaan, dan zou hij er het liefst naar toe trekken. Lennart is speels en nieuwsgierig en af en toe een beetje eigenwijs. Ik kan dus wel zeggen dat hij goed bij mij past, want dat ben ik ook, zo nu en dan. Tijdens de kennismaking leek het alsof zijn tempo voor mij iets te hoog lag, terwijl hij

op stations en in winkelcentra juist weer langzamer ging lopen. Aan de andere kant deed hij zijn werk heel goed en hij luisterde prima. Ik moet eerlijk bekennen dat ik het wel lastig vind om te beoordelen of een hond bij je past als je hem maar relatief kort ziet. Maar de match is heel goed gebleken en het looptempo past nu perfect. Lennart is een leuke, fijne hond, een beetje een gekke snuiter met een bord voor zijn kop. Ik heb ook nog een kat hier rondlopen, die hem wel eens zat wordt. Zelfs als die Lennart een flinke tik op zijn neus verkoopt, zal hij blijven proberen of de kat niet toch nog even met hem wil spelen.'

ULAN MET PENSIOEN

Op 1 augustus ga ik verhuizen. Dan mag ik met pensioen. Mijn baas en ik hebben een hele goede tijd samen gehad. Wederzijds vertrouwen en een echt goede samenwerking. Heel wat kilometers samen afgelegd. We zijn allebei dankbaar voor die fijne tijd. Ik bedank iedereen voor alle aandacht en complimenten en ...mijn excuses voor al die keren dat ik mijn neus in zaken stak die... Mijn pak hoef ik niet meer aan. Nu is het met

mijn werk gedaan. Ik ga van mijn oude dag genieten, een voorproefje heb ik al gehad. Mijn nieuwe baas en ik zien dat echt wel zitten. Ja, nou, dat wordt wel wat! In Nijmegen komt mijn mand te staan. Heumensoord, Bisonbaai, Ooijpolder en Hatertse Vennen. Plekken om te spelen, zwemmen en rennen. Volop pret, ik kom eraan. Het is fijn om nu voltijds hond te mogen zijn.

Namens Ulan, Kirsti Steur en Nicole de Lat

IN MEMORIAM GELEIDEHONDEN

Is uw hond na zijn pensionering ter adoptie aangeboden, dan zijn wij niet altijd op de hoogte van zijn overlijden. Wilt u toch een vermelding van het overlijden van uw hond? Meldt u de datum van overlijden dan bij het secretariaat. Wij vermelden het overlijden van uw hond dan in de eerstvolgende Ten Geleide.

Querijn van de heer Lamers
Geboortedatum: 4 september 2000
Datum overlijden: 19 april 2010

Nakos van de heer Daems
Adoptiegezin: Fam. Royen
Geboortedatum: 30 juni 2000
Datum overlijden: 21 mei 2010

Snoopy van familie Wesselink
Geboortedatum: 31 mei 1996
Datum overlijden: 22 juni 2010

Malu van familie Claessens
Geboortedatum: 6 mei 1996
Datum overlijden: 30 juni 2010

Jottum van mevrouw Exter
Adoptiegezin: Fam. Van der Veen
Geboortedatum: 22 december 1995
Datum overlijden: 5 juli 2010

Bono van familie Mulder
Geboortedatum: 31 juli 2001
Datum overlijden: 6 juli 2010

Opal van familie Kroon
Geboortedatum: 7 juli 1996
Datum overlijden: 9 juli 2010

Webster van de familie Kollen
Geboortedatum: 23 maart 1997
Datum overlijden: 13 juli 2010

Woolley van familie van Dijk
Geboortedatum: 11 april 2000
Datum overlijden: 15 juli 2010

Inoes van mevrouw Lens
Geboortedatum: 3 maart 2000
Datum overlijden: 31 juli 2010

Zeno van familie Pepels
Geboortedatum: 13 juni 2010
Datum overlijden: 16 augustus 2010

Tibor van mevrouw Voortman
Geboortedatum: 22 november 2000
Datum overlijden: 17 augustus 2010

Pepijn van de heer Leddy
Adoptiegezin: Fam. Koenen
Geboortedatum: 11 september 1998
Datum overlijden: 24 augustus 2010

Ilja van de heer van Dongen
Geboortedatum: 7 maart 1998
Datum overlijden: 25 augustus 2010

Evy van familie van den Heuvel
Geboortedatum: 20 augustus 2003
Datum overlijden: 26 augustus 2010

Indy van familie Cornelisse
Geboortedatum: 30 november 1995
Datum overlijden: 26 augustus 2010

Omber van familie Turner
Geboortedatum: 13 juli 2000
Datum overlijden: 31 augustus 2010

Ubbe van familie Vinamont
Geboortedatum: 11 mei 2010
Datum overlijden: 16 juli 2010

Jola

Orca

Oukje

Pippi

Polly

Rani

Honden & SCHOOL

Rasta

Richie

Ringo

Robbie

Roxi

Rusty

Sammy

Sanou

Sari

Tico

